

Το λεξιλόγιο της ενότητας 49

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Αρσενικά

Brutus-i (β)
vir-viri (β)
Caesar-Caesaris (γ)
cultellus-i (β)
unguis-unguis (γ)
clamor-clamoris (γ)
tonsor-tonsoris (γ)
amor-amoris (γ)
animus-i (β)

Θηλυκά

Porcia-ae (α)
uxor-uxoris (γ)
ancilla -ancillae (α)
sententia-ae (α)

Ουδέτερα

consilium-ii(-i) (β)
cubiculum -i (β)
officium-ii (-i) (β)
factum-i (β)
indicium-ii(-i) (β)
ferrum-i (β)

ΕΠΙΘΕΤΑ

tonorius-tonoria-tonorium
temerarius-ia-ium/magis temerarius-ia-ium /maxime temerarius-ia-ium
certus-certa-certum/certior-ior-ius/certissimus-a-um
aequus-aequa-aequum/aequior-ior-ius/aequissimus-a-um

ΜΕΤΟΧΕΣ

elapsus-elapsa-elapsum (ΜΤΧ Παρακειμένου του elabor)
vocatus-vocata-vocatum (ΜΤΧ Παρακειμένου ΜΦ του voco)
moliens-moliens-moliens (ΜΤΧ Ένεστώτα του molior)

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

de + Αφαιρετική ⇒ αναφορά
in + Αιτιατική ⇒ κίνηση σε τόπο
γενική του γερονδίου + causa ⇒ σκοπός
ad + αιτιατική γερονδίου ⇒ σκοπός
erga + Αιτιατική ⇒ φιλική διάθεση
ex + Αφαιρετική ⇒ τρόπος

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

secrete & secreto (= τροπικό επίρρημα)/secretius/-----
deinde = χρονικό επίρρημα
forte = τροπικό επίρρημα

quam = επίρρημα ποσοτικό - ερωτηματικό

ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

suus-sua-suum (κτητική - γ' πρόσωπο)

is-ea-id (οριστική)

qui-quaе-quod (αναφορική)

hic-haec-hoc (δεικτική)

meus-mea-meum (κτητική - α' πρόσωπο)

tu (προσωπική - β' πρόσωπο)

talis-talis-tale (δεικτική)

ego (προσωπική - α' πρόσωπο)

Αρχικοί χρόνοι των ρημάτων του κειμένου

interficio	interfeci	interfectum	interficere	3 (-io)	
cognosco	cognovi	cognitum	cognoscere	3	
reseco	reseci	resectum	resicare	1	
μετοχή Μέλλοντα: <i>resecaturus</i>					
posco	poposci		poscere	3	
elabor	elapsus sum	elapsum	elabi	αποθ.	3
vulnero	vulneravi	vulneratum	vulnerare	1	
voco	vocavi	vocatum	vocare	1	
obiurgo	obiurgavi	obiurgatum	obiurgare	1	
venio	veni	ventum	venire	4	
praeripio	praeripui	praereptum	praeripere	3 (-io)	
sum	fui		esse	ανώμαλο	
inquam				(ελλειπτικό)	
molior	molitus sum	molitum	moliri	αποθ.	4
experior	expertus sum		experiri	4 (-io)	
volo	volui		velle	ανώμαλο	
interimo	interemi	interemptum	interimere	3	
cedo	cessi	cessum	cedere	3	

► Το unguis-unguis: α) σχηματίζει αφαιρετική ενικού σε -e & -i, β) σχηματίζει γενική πληθυντικού unguium.

► Το επίρρημα secreto: α) σχηματίζει θετικό βαθμό secreto & secreta, β) δεν διαθέτει υπερθετικό βαθμό.

- ▶ Το *temerarius* σχηματίζει περιφραστικά τα παραθετικά του διότι πριν την κατάληξη *-us* έχει φωνήεν.
- ▶ Η αντωνυμία *talīs* κλίνεται όπως το επίθετο *omnis* χωρίς κλητική.
- ▶ ...*me interemptura essem*: υποτακτική παρατατικού της ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας του *interimo*.
- ▶ ...*indiciū amoris mei* ⇒ πρόκειται για την κτητική, όχι για την προσωπική αντωνυμία.

▶ **Γερουνδιακή έλξη** (ή αλλιώς μετατροπή της ενεργητικής σύνταξης σε παθητική): Πρόκειται για τη διαδικασία μετατροπής του γερουνδίου σε γερουνδιακό, με άλλα λόγια της ενεργητικής σύνταξης σε παθητική. Το αντικείμενο του γερουνδίου μετατρέπεται σε υποκείμενο του γερουνδιακού.

- Εφαρμόζεται υποχρεωτικά στις εξής περιπτώσεις: α) στους εμπρόθετους τύπους γερουνδίου σε γενική πτώση (με τις προθέσεις *causa, gratia*), που συντάσσονται με αιτιατική, β) στους απρόθετους τύπους γερουνδίου σε δοτική πτώση, που συντάσσονται με αιτιατική, γ) στους εμπρόθετους τύπους γερουνδίου σε αιτιατική πτώση (με τις προθέσεις *ad, in*), που συντάσσονται με αιτιατική, δ) στους εμπρόθετους τύπους γερουνδίου σε αφαιρετική πτώση (με τις προθέσεις *ex, de, ab, in*), που συντάσσονται με αιτιατική.

- Εφαρμόζεται προαιρετικά, αλλά είναι προτιμητέα στα κλασικά λατινικά: α) στους απρόθετους τύπους γερουνδίου σε γενική πτώση, που συντάσσονται με αιτιατική, β) στους απρόθετους τύπους γερουνδίου σε αφαιρετική πτώση, που συντάσσονται με αιτιατική.

- Η γερουνδιακή έλξη αποκλείεται στις εξής περιπτώσεις: α) όταν το αντικείμενο του γερουνδίου είναι ουδέτερο αντωνυμίας, β) όταν το αντικείμενο του γερουνδίου είναι ουδέτερο επιθέτου, γ) όταν το γερουνδίο προέρχεται από αμετάβατο ρήμα π.χ. *Cupidus est multa audiendi* (περίπτωση β). Σ' αυτήν την περίπτωση η γερουνδιακή έλξη δεν μπορεί να γίνει.

Ο τρόπος που γίνεται η γερουνδιακή έλξη:

α) Το αντικείμενο του γερουνδίου παίρνει την πτώση του γερουνδίου.

β) Το γερουνδίο μετατρέπεται σε γερουνδιακό που συμμορφώνεται προς το γένος, αριθμό και την πτώση του ουσιαστικού.

Βασική σημείωση: κατά την τροπή του γερουνδίου σε γερουνδιακό (γερουνδιακή έλξη), οι προθέσεις που συνοδεύουν το γερουνδίο διατηρούνται και στο γερουνδιακό. π.χ. Ενεργητική σύνταξη: *Ars gubernandi civitatem* (= η τέχνη του κυβερνάν την πολιτεία) ⇒ *Ars gubernandae civitatis*.

- **Αντίστροφη Γερουνδιακή έλξη** (ή αλλιώς μετατροπή της παθητικής σύνταξης σε ενεργητική): Πρόκειται για τη διαδικασία μετατροπής του γερουνδιακού σε γερούνδιο, με άλλα λόγια της παθητικής σύνταξης σε ενεργητική.

- Το υποκείμενο του γερουνδιακού μετατρέπεται σε αντικείμενο του γερουνδίου σε αιτιατική πτώση.

- Το γερουνδιακό μετατρέπεται σε γερούνδιο στην πτώση που βρίσκεται.

- Η πτώση του γερουνδίου καθορίζεται πάντα από την πρόθεση.

π.χ. Παθητική σύνταξη: *ad eam obiurgandam* ⇒ *ad eam obiurgandum* (Ενεργητική σύνταξη)

unguium resecandorum causa ⇒ *ungues resecandi causa* (Ενεργητική σύνταξη)

de interficiendo Caesare ⇒ *de interficiendo Caesarem* (Ενεργητική σύνταξη)